

فصل پنجم مجموعه مستند «ایرانگرد» در ۲۶ قسمت از ۲۲مهرماه سال جاری روی آنتن شبکه یک سیما رفته است. در این مجموعه مستند نگاهی متفاوت به مناطق طبیعی و ویژگی های نقاط مختلف از فرهنگ و تمدن اقلیم ایران را شاهدیم؛ از زندگی در میان عشایر کشور و تجربه کوچ همراه آنان تا حضور در مناطق ییلاقی و تجربه فرهنگ و رسوم مناطق روستایی ایران از جمله نکات متمایز مجموعه ایرانگرد به شمار

«ایرانگرد شو» تولید می شود

گفت‌وگوی «جام جم» با پژوهشگر رسانه و جنگ شناختی

تحریم چهره‌های صداوسیما ذیل یک پروژه بزرگ

تنها دو روز بعد از آن‌که اتحادیه‌اروپا شبکه پرس‌تی‌وی را تحریم کرد، وزارت خزانه‌داری آمریکا دست به کار شد و تحریم‌های دیگری را روانه ایران کرد. وزارت خزانه‌داری آمریکا اسامی شش فعال رسانه‌ای ایران را در فهرست تحریم‌ها قرار داده که شامل پیمان جبلی رئیس صداوسیما، محسن برمهانی معاون سیما، احمد نوروزی معاون برون‌مرزی، یوسف پور انواری، آمنه‌سادات ذبیح‌پور و علی رضوانی می‌شوند. این اقدام در حالی است که دولت آمریکا سال ۲۰۱۳ صداوسیمای جمهوری اسلامی را تحریم و این سازمان را به سانسور اطلاعات متهم کرده‌بود. برپایان ای نیتلسون، معاون وزیر خزانه‌داری آمریکا با اشاره به حمایت‌کشورش از اغتشاشات اخیر، عنوان کرده‌است: «آمریکا از مردم ایران که در حال انجام تظاهرات‌های مسالمت‌آمیز هستند حمایت می‌کند». بسیاری از کارشناسان این تحریم‌ها را در ادامه جنگ ترکیبی آمریکا علیه جمهوری اسلامی می‌دانند. در عین حال، تحریم‌های اخیر آمریکا علیه رسانه رسمی جمهوری اسلامی در شرایطی است که این کشور پیش از این هم تحریم‌های مختلفی را علیه سازمان‌های رسمی جمهوری اسلامی وضع کرده‌بود. در این باره با داوود فریدپور گفت‌وگو کرده‌ایم.

سیدهداشرفی گروه رسانه

این اولین باری نیست که غرب دست به تحریم بخش‌های مختلف صداوسیما می‌زند کما این‌که پیش از این هم شبکه پرس‌تی‌وی از سوی اتحادیه‌اروپا تحریم شده بود. رئیس سازمان صداوسیماپیش از این‌در واکنش به تحریم شبکه پرس‌تی‌وی گفته بود که بار اول نیست غرب بر خلاف ادعای خود،درباره آزادی بیان رفتار می‌کند، وی‌عنوان کرده بود؛ شبکه پرس‌تی‌وی با این‌که رقبا بسیار قدرتمندش از پشتیبانی بسیاری برخوردارند و در یک عرصه نابرابر رقابت می‌کند، با این وضعیت حضور حداقلی‌اش را به لحاظ امکاناتی نمی‌توانند تحمل کنند. شبکه‌های بیرون مرزی ایران چون تجربه و آمادگی لازم را دارند، حتماً از این وضعیت عبور خواهندکرد.

کشورهای غربی به دنبال جنگ روانی هستند

سخنگوی وزارت خارجه هم در واکنش به این مسأله گفته بود: «تحریم صداوسیما و پرس‌تی‌وی استمرار نقض فاحش حقوق ملت ایران توسط دولت آمریکاست. جنایات آمریکا علیه ملت‌هاودولت‌های مساقین پایان ندارد.»اما در شرایط فعلی‌که غرب جنگ رسانه‌ای تمام عیاری را علیه جمهوری اسلامی در پیش گرفته، این تحریم‌ها چه‌معنایی دارد؟ داوود فریدپور، پژوهشگر رسانه و جنگ شناختی در این

می‌رود. جواد قارایی، کارگردان و تهیه‌کننده مجموعه مستند ایرانگرد با سفر به شهرها و استان‌های مختلف کشور، روایت زندگی فردی شهزشین را به تصویر کشیده که برای شناخت فرهنگ‌ها و آداب و رسوم اقوام مختلف کشور به دامان طبیعت و مناطق کمتر دیده‌شده اقلیم چهارگانه ایران سفر می‌کند. قارایی در گفت‌وگویی بیان کرد: در حال حاضر طرح مستند مسابقه «ایرانگرد شو» را در دست اقدام دارم و خدا بخواد در ادامه روند

کاری تولید خواهد شد. ایرانگرد شو طرح بزرگی است که نگارش طرح و ارائه آن به مسئولان سازمان صداوسیما حدود یک‌سال زمان برده است. در مستند مسابقه ایرانگرد شو که در حقیقت یعنی ایرانگرد بشو، از هر استان کشور دو گردشگر انتخاب می‌شوند، یک گردشگر آقا و یک گردشگر خانم که ایرانگرد حرفه‌ای هستند. در این مسابقه برای افراد حاضر در رقابت یک سفر طراحی می‌شود و تک تک این افراد رقیب هم هستند.

نکته

تلاش برای تغییر ارزش‌های اسلامی

مسأله اینجاست که چرا صداوسیما در این پازل کلان اهمیت دارد؟ فریدپور، پژوهشگر رسانه و جنگ شناختی می‌گوید: صداوسیما به عنوان یک رسانه، یکی از ابزارهای مهم تحکیم ارزش‌های اسلامی، انقلابی و ایرانی در سطح جامعه است. کشورهای تحریم‌کننده این‌طور تصور می‌کنند که اگر رسانه ملی را در سطح کلان آن پازل هدف قرار دهند، می‌توانند ریل‌گذاری جدیدی در این حوزه انجام دهند. به عنوان مثال، بنیان خانواده و نقش‌مادر در جامعه ما بسیار اهمیت دارد. صداوسیما به عنوان یک ابزار می‌تواند با فیلم‌ها و برنامه‌هایش، این نقش را محکم‌تر کند. در این صورت یک خانواده که مادر ارزش بالایی در آن دارد، به سبک اسلامی و ایرانی و یا ارزش‌های تایید شده جامعه، فرزندش را تربیت می‌کند. اما اگر این ارزش را تغییر دهند و سبک خانواده جدیدی ایجاد کنند که مادری در آن ارزش نیست بلکه یک انتخاب است، ریل‌گذاری جدیدی ایجاد می‌شود، که خروجی آن جامعه متفاوت از جامعه اول خواهدبود. یعنی محصول یک خانواده سست و بی‌بنیان، آورده دیگری خواهدداشت.

دشمن از مسأله جنگ روانی عبور کرده‌است. چون در جنگ روانی، اهداف مهم است. مثلاً در حوزه میدانی به این فکر می‌کنند در یک منطقه اغتشاشات اتفاق افتاده و حالا باید چه کار کنند شدن آن بیشتر شود. اما در محله بعد آنچه برای آنها مهم است، ریل‌هایی است که بنیان‌های ارزشی یک جامعه را تقویت می‌کنند. در پازل کلان به این فکر می‌کنند اگر نحوه فکر کردن آدم‌ها را تغییر دهند، دیگر نیازی نیست به نتیجه فکر کنند؛ چون خود به خود این نتیجه حاصل می‌شود.

نمی‌خواهند صداوسیما مرکز اطلاع‌رسانی مورد اعتماد بین مردم باشد. وقتی مخاطب به رسانه داخلی اعتماد نکند، آن وقت اتفاق بعدی رخ می‌دهد و این مخاطب به سمت رسانه‌هایی می‌رود که متناسب با اهداف آنها موج‌سواری می‌کنند. رسانه ملی یک کشور در چارچوب ساختاری که دارد، دارای اعتبار است. یعنی نمی‌توان اعتبار آن را منکر شد.

فریدپور در توضیح پازل کلان‌تری که مورد هدف تحریم‌کنندگان است، عنوان می‌کند: به نظر می‌رسد

گزارش

امنیت روانی ایرانیان هدف اکانت‌های فیک منافقین

کرده است. بچه‌های ما در کشور آلبانی هستند، برخی جدا شده‌اند اما در آن کشور مشغول فعالیت هستند. در ادامه فاطمه حسینی، مادر حسن حیرانی، مسئول اجرایی انجمن حمایت از ایرانیان مقیم در آلبانی درباره فرزند خود بیان کرد: از زمانی که پسر من در دام این سازمان افتاده، ۱۵سال می‌گذرد؛ ۱۵سالی که در اشک و آه گذشته است. سازمان گفته خانواده پسر من تروریست و تخصصش ترور در خارج از کشور است. ما درخواستی فرستادیم تا در حضور ماموران امنیتی آلبانی چند لحظه پسرم را ببینیم اما نشد. پسرم گاهی مخفیانه به مازنگ می‌زند. او پس از جدایی از این سازمان، انجمن آسیلا راه‌اندازی کرد تا تعدادی دیگر را از این فرقه نجات دهد اما سازمان برسر کار آنهاست اندازه می‌کند.

ترکس بهشتی، خواهر اسیر دربند منافقین در ادامه گفت: دو برادر من

حسرت دیدن شان هستم. آنها نه‌نامه‌ای می‌نویسند و نه تلفن می‌کنند. روی صحبت من با مرم رجوی است. آیا اسلام تو، اسلام دیگری است؟ آیا تو باید دو بار ازدواج کنی اما بچه‌های ما را از ازدواج و پدر و مادر شدن محروم کنی؟ من یک مادر رنج دیده‌ام. من سن من بالا رفته و شاید بیمرم و دیگر فرزندانم را نبینم. سپس اریسا، همسر سرفراز رحیمی، عضو جدانشده مجاهدین خلق در ارتباط زنده اینترنتی با مراسم از آلبانی در سخنانی گفت: رجوی یک جهنم درست کرده و از شما ممنونم که هستید و ما در انجمن آسیلا حمایت شما را داریم. وضعیت شما خیلی سخت است و مطمئناً روزی می‌آید فرزندان‌تان از این جهنم بیرون می‌آیند. در ادامه یخشعلی علیراده، یکی از جدانشدگان از سازمان مجاهدین در سخنانی بیان کرد: ۲۷سال از عمرم در سازمان گذشت و هدر رفت. من در آلبانی موفق به فرار از سازمان مجاهدین شدم. تلاش کردم خودم را به خانواده‌م وصل کنم و به کشور برگردم. در این مدت سازمان منافقین با سنت‌های شیطانی‌اش با هر کدام از اعضای جدانشده، برخورد‌های شیطنت‌آمیز دارد و آنها را خائن می‌داند. آنجا با هرکسی که اسم خانواده بیاورد به شدت برخورد می‌شود. در ادامه مراسم، مستند از تیران‌تا تهران برای اعضای جدانشده از سازمان مجاهدین و خانواده‌های چشم انتظار اسرای این سازمان به نمایش درآمد و سپس مجری مراسم اعلام کرد این مستند سه‌شنبه اول آذر ساعت ۱۹ از شبکه پرس‌تی‌وی پخش خواهدشد.

امضای دسته‌جمعی یک طومار خطاب به دولت آلبانی

در پایان خانواده‌های حاضر در مراسم، با شعار «ایران، اسلام، آزادی/ مسعود، مریم، نابودی» طوماری را خطاب به دولت آلبانی امضا کردند که طی این نامه ضمن برشمردن برخی جنایات و رفتارهای ضدحقوق بشری سازمان مجاهدین خلق، از این کشور خواستند برای رهایی عزیزان‌شان از بند منافقان کمک‌کند.

خاطرات کافندی

بچه خرس‌های قطبی

مریم فلاح: میشکا و موشکا دو بچه خرس قطبی بودند. پدرشان «موی عاقل» وظیفه داشت هر سال نوید آمدن روز اول تابستان را برای حیوانات قطب بیاورد؛ اما پس از آن که موی عاقل توسط انسان‌ها مجروح شد، حالا پسرهایش باید ماموریت اورا انجام می دادند. میشکا و موشکا باید خود را به مغزه بزرگ خرس ها می رساندند و بر فراز آن با سه بار دمیدن در سوت "ملج" حیوانات قطب را جمع می کردند. هنوزهم وقتی لحظاتی را به یاد می آوریم که میشکا بر بلندی مغزه شروع به سوت زدن می کند آن هم درحالی که مغزه برفی در حال فرو ریختن بود، به عالم کودکی رفته و درحالی که خود را جای او می بینیم، از این بابت غروری کودکانه را در وجود خود مزه مزه می کنیم. (البته این همذات پنداری برای پسرها بیشتر اتفاق می افتاد)
دوستی بچه خرس ها با یک بچه سیل هم برای خودش ماجراهایی داشت. میشکا وقتی فهمید دوست شان خوراک و غذای خرس قطبی است، آن قدر ناراحت شد که لب به هیچ گواشتی نمی زد. مادر بیچاره هم در توضیح این واقعیت به لکنت افتاده بود...

کویارد را اسکن کنید

رسانه

MEDIA

شنبه ۲۸ آبان ۱۴۰۱ ۶۳۵۹ شماره

یادداشت

نقش تولیدات رسانه ملی

در پایداری امنیت ملی

جبارآذین

منتقد و مدرس

بزرگ‌ترین و مهم‌ترین رسالت و هدف رسانه ملی حفظ، پاسداشت و ارتقای فرهنگ ایرانی- اسلامی از بزرگراه «فرهنگ‌سازی ملی و مردمی» است. جایگاه اجتماعی و فرهنگی این رسانه در جامعه و میان اهالی فرهنگ و هنر و رسانه با لحاظ مخاطبان گسترده آن از قشرهای مختلف، وظایفی خطیر، تأثیرگذار و بنیادین را فراروی صداوسیما قرار داده تا مسئولان، مدیران، برنامه‌سازان، شوراها و هنرمندان آن با شناخت مناسب مخاطبان و سلیقه‌های آنها و نیازها و واقعیت‌ها و تهیه و تولید و ارائه و پخش برنامه‌ها، فیلم‌ها و سریال‌های همسو با آرمان‌ها و ارزش‌های جامعه، افزون بر پاسداری از فرهنگ ملت، درجهت ارتقا و تعامل آن همت نمایند. ایجاد ارتباط اعتمادساز و دوستانه و همسفره‌شدن معنوی و فرهنگی با مردم از طریق تولیدات خوب و شایسته و بامحتوا، علاوه بر جنبه‌های نیک‌ورزی، سرگرم‌سازی و توجه و رعایت ابعاد آموزشی و عایت به خواست‌های قشرهای گوناگون از جمله خانواده‌ها و جوانان به ویژه نوجوانان، در دستیابی رسانه ملی به اهداف فرهنگی و اجتماعی و ایجاد امنیت فکری و فرهنگی ملی، نقش‌های اصلی را ایفا می‌کنند. حرکت و کوشش متولیان و مسئولان و برنامه‌سازان رسانه ملی در مسیر فرهنگ‌سازی و ارائه آموزه‌های دینی و ملی و اطلاع‌رسانی و آگاهی‌بخشی عمومی از همان آغاز تأسیس صدا و سیما تا کنون مدنظر و در دستورکار روسای این رسانه بوده و تلاش‌های آنها را در تولید آثار کیفی برنامه‌ها، سریال‌ها، فیلم‌ها و حتی گزینش و خریداری و نمایش محصولات خارجی و حوزه‌های خبری و اطلاع‌رسانی می‌توان دید. ساختن دانشگاه ملی از رسانه ملی با حضور علما، استادان، متخصصان و کارشناسان متبحر و کاربلد، برای مخاطبان میلیونی، مطالبه اصلی مقام معظم رهبری و مسئولان کشور و مردم از متولیان رسانه ملی است که بی‌پوسته مسئولان و مدیران آن در این عرصه به فعالیت‌های مهم و تأثیرگذار و چشمگیر اقدام کرده و هم خود را در این زمینه با قوت و قدرت تداوم بخشیده و می‌بخشند. تلاطم‌های این روزهای کشور و تهاجم همه‌جانبه، به خصوص همه‌های فرهنگی، تبلیغاتی، روانی و ترکیبی و عملیاتی دشمنان ایران اسلامی و فرصت‌طلبان و سوءاستفاده‌کنندگان از تقاضاهای بحق و منطقی مردم که از راه تعامل و دوستی و همسویی فکری و فرهنگی قابل اجراست، در گوشه‌هایی از مملکت آشوب به پا کرده است.

این رخدادها گرچه نمی‌توانند خدشه‌ای کوچک بر قامت استوار ملت و کشور وارد کنند، ولی ضرورت موشیاری، بیداری، برنامه‌ریزی، برنامه‌سازی و توجه عمیق و دقیق و اجرای برنامه‌های کاربردی و راهبردی را فراروی تمام مسئولان و مردم به ویژه مدیران رسانه ملی قرار داده تا پیش از گذشته بر مقوله فرهنگ‌سازی توجه و تمرکز کرده و با تحلیل کارشناسانه وقایع کنونی در تقویت و استحکام و شکوفایی فرهنگ دینی و ملی و مردمی، بخش‌های مضمونی و محتوایی تولیدات متنوع و کیفی رسانه ملی را غنی‌تر سازند. این اقدام اساسی از مدتی قبل آغاز شده و با برنامه‌ریزی‌های لازم برای تهیه و تولید آثار مناسب و شاخص که پاسخگوی پرسش‌ها، نیازها، سلیقه‌ها و خواست‌های مردم به خصوص نوجوانان باشد ادامه دارد. در این میان یکی از نکات مهم، لزوم برنامه‌سازی قوی و مناسب برای نسل‌های جوان و نوجوانان پرسرگرم و پرنشاط است. نسل‌هایی که آینده کشور با دست‌های توانای آنها ساخته و بیمه خواهدشد. به همین دلیل تولید آثار خاص این گروه‌های سنی و تعیین‌کننده اجتماعی در میان تولیدات صدا و سیما جایگاهی خاص دارد. توجه به امنیت فکری و فرهنگی و اجتماعی، حرف نخست امروز کشور و رسانه ملی و ایفاکننده نقش‌های اصلی محتوایی تولیدات آن است. برقراری و پایداری امنیت ملی در گرو وجود و قوام امنیت فکری و فرهنگی است و رسانه ملی در این حوزه، چون همیشه پیشگام بوده و هست و آثار فاخر و خوش ساخت و با محتوای پیش روی آن، این مهم را محقق خواهدکرد.

۵۶سالگی آقای گزارشگر

جواد خیابانی که از سال ۲۳ تاکنون، گزارش بسیاری از قایات‌های فوتبالی را به عهده داشته، به‌تازگی وارد ۵۶سالگی شده است. این چهره شناخته‌شده که اجرای بیش از ۴۰ برنامه تلویزیونی را در کارنامه خود دارد، قرار است برنامه خود را برای رقابت‌های امسال جام جهانی فوتبال از قشم روی آنتن ببرد.

در این برنامه قرار است گپ‌وگفتی با کل استان‌ها در حوزه فوتبال انجام شود. استودیوی قشم دو بخش از برنامه را با عنوان آئیم «جام‌وجیره» تشکیل می‌دهد و خیابانی در این استودیو گزارش می‌کند، به خانه بازیکنان می‌رود و با آنها و خانواده‌های‌شان گفت‌وگو می‌کند.

آقای گزارشگر حالا در ۵۶سالگی خود قرار است در پرورده دور دیگر جام جهانی حضور داشته باشد و به شیوه خود، روایتگر و رزشکاران باشد. در بیشتر اجراهای جواد خیابانی، که‌هایی از برنامه برجسته و در فضای مجازی دست‌به‌دست می‌شد که در ذهن مخاطب ماندگار شده است.

جواد خیابانی با همان احساسات لطیفی که دارد، عاشق ایران است و این تعلق خاطرش به ایران و ایرانی، همیشه در صحبت‌ها و اشک‌های گاه و بیگاهی که می‌ریزد هویداست.

حال خوب بچه‌ها با تلویزیون

سارا روستاپور از مجریان و کارگردانان حوزه کودک که این روزها در حال آماده‌سازی برنامه «مهدبویا» برای شبکه پویاست در این شرایط، تنها راه انتقال آرامش به کودکان را دامن‌زدن رسانه‌ها به اتفاقات تلخ اخیر توصیه می‌کند. او معتقد است: کودکان در بطن جامعه هستند و همه اتفاقات را می‌بینند و تنها کمک رسانه این است که حال خوب به آنها بدهد و به شرایط کمک کند. روستاپور در گفت‌وگویی درباره تولید برنامه مهدبویا توضیح داد: این برنامه مراحل پایانی تولیدش را می‌گذراند و فکر می‌کنم از دویا سه هفته آینده به پخش برسد. مهدبویا یک برنامه کاملاً عروسکی جدید است و همه مراحلش تقریباً انجام شد و ولی به خاطر شرایط ویژه‌ای که به وجود آمد و اوضاع جامعه، کمی برای تولید در روزهای ضبط مان به مشکل برخوردیم اما خدا را شکر کار به مرحله پایانی نزدیک است. امیدوارم بچه‌ها مهدبویا را دوست داشته باشند. مهدبویا یکی از برنامه‌های محبوب کودکان در شبکه پویاست که با پخش‌های متنوع مخاطبان زیادی را با خود همراه کرده‌بود.